אור לשמים — ויקהל

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל (לה, א). נ"ל ע"פ מה ששמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י זצלה"ה פירוש על פסוק (ע' במדבר י, ז) ובהקהיל את העם תתקעו ולא תריעו, כי צריך האדם להתפלל שתהיה הגאולה מתוך הרחבה, וזפ"ה ובהקהיל את העם, דהיינו מי שמתפלל על הגאולה, תתקעו - יתפלל שיהיה הגאולה במדת חסד, כי תש"ר מרומזים על אברהם יצחק ויעקב (זח"ג רל:), ותקיעה רומז על אברהם שורש החסדים (זח"ג רנו:), ולא תריעו - שהוא בחינת יעקב, הגם שהוא רחמים מ"מ מעורב עם הדין, אבל הגאולה צ"ל בחסדים מגולים בלי שום תערובות דין כלל, עכדה"ק.וז"פ ויקהל משה, היינו הצדיק שמתפלל על הגאולה צ"ל בחינת משה שכולל כל נשמות ישראל (זח"ג ט.), וזהו את כל עדת בני ישראל, לשון עדיו, והנשמה שבמוח הוא תכשיט הגוף, וגם עדת אותיות דעת שהוא במוח, והצדיק כזה יכול לפעול שתהיה הגאולה בחסדים מגולים ופשוטים מחמת שיש לו רחמנות אפילו על קטן שבקטנים לבלתי ידח ממנו נדח, וז"פ ויאמר אליהם שיהיה להם נייחא ונחת רוח.אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, דאיתא (אבות פ"ו מ"א) רבי מאיר אומר כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, דהנה איתא בתורה לשמה בורא שמים חדשים ובעובדא טבא בורא ארץ חדשה, דהקב"ה נקרא שמים כדכתיב (מל"א ח, לב) ואתה תשמע השמים, וע"י תורה לשמה פועל שנתגלה האלהות מה שלא נתגלה עדיין, כי אני ה' לא שניתי (מלאכי ג, ו) וע"י תורה נתגלה כח אלהות מה שלא נתגלה עדיין, וזפ"ה (תהלים לג, ו) בדבר ה' שמים נעשו, היינו ע"י דברי ה' דהיינו תורה ומצות לשמה, שמים נעשו - נתגלה כח אלהות. וז"פ כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, היינו ע"י תורה לשמה פועל שיהיה בדבר ה' שמים נעשו, היינו שפועל כח אלהות חדשות וכנ"ל. וזפ"ה אלה הדברים, דהיינו לפעול בהתורה ובמצות שיתגלה כח אלהות חדשות, מורה על תיבת הדברים כנ"ל. אשר צוה ה' לעשות אותם, שזה צוה ה' לכל ישראל לעשות אותם שיתגלה כח אלהות ע"י כנ"ל:

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל (לה, א). יבואר על פי מה שפירשנו הפסוק (שמות י, א) בא אל פרעה, יעויין שם, ותוכן הדברים שמשה רבינו ע"ה היה בחינת עצמיות של ז"א, נקרא מזל ונקה צד הזקן המכוסה, ומזל נצר נקרא צד הזקן המגולה, ואמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה שיהיה לו עליה זו עד בחינת צד הזקן המגולה, ופרעה הוא לשון התגלות, ע"ש שהרחבתי הדיבור. וזפ"ה ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, דהיינו כנ"ל שהמשיך שפע מהדיקנא קדישא לבחינת ז"א ע"י בחינת דעת עליון, וזה ויקהל - שהאסיף כל השפעות קדושות ע"י בחינת דעת, ועדת הוא אותיות דעת. ויאמר אליהם, שיהא להם אמירה וחטיבה ונייחא דרוחא. אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, פירוש על ידי היחודים ועליות עולמות שעשה כנ"ל, פעל שהמשיך לישראל כל הצטרכותם:

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת (לה, ג). נ"ל כי לעתיד יתבטלו כל הדינים כמו שכתוב (זכריה יג, ב) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, אבל לעת עתה אין לנו כי אם שיהיה המתקת הדינים, וז"פ לא תבערו אש בכל מושבותיכם - שלא תוכלו לבטל הדינים מכל וכל, כי אם ביום השבת - כשיהיה יום שכולו שבת. או יאמר ביום השבת, כ"ז שיש עדיין יום אחד שבת בלבד, לא תוכלו לבטל הדינים מכל וכל, אבל כשיהיה כולו שבת אז יבטלו הדינים לגמרי וכנ"ל:

עוד נ"ל, כי איתא (ע' ברכות סד.) צדיקים אין להם מנוחה, כי מי שהוא עובד להשי"ת בהתלהבות, השקט לא יוכל, וזה היה בחינת יוסף ויעקב בוקעות ועולה, והיצר הרע מתגבר וכל מגמותיו להשבית חלילה מלעבוד לשמו הגדול בהתלהבות. ובשב"ק הוא עת רצון לפעול שלא יושבת חלילה ההתלהבות מבני ישראל לעבודתו ית"ש. וזפ"ה לא תבערו אש בכל מושבותיכם, פירוש שלא יוכל לבער ולבטל את ההתלהבות מישראל לעבודתו ית"ש, ביום השבת - נתפעל זאת ביום השבת:

וכל חכם לב בכם יבואו וכו' (לה, י). דהנה שמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י זצלה"ה מלובלין שפירש הפסוק (דברים כח, ו) ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך, והקשה דאיפכא הול"ל כי כן הסדר מקודם יוצאים ואח"כ באים, ופירש הפסוק שקאי על אותן הנוסעים להצדיק, צריכים מקודם להשליך מעליו חלקו הרע ולקשר ולדבק חלקו הטוב בהצדיק, ועי"ז יוכל להשיג עזר ותשועה ע"י הצדיק, וזה ברוך אתה בבואך - פירוש בבואך להצדיק תבוא בבחינת ברוך כנ"ל, וברוך אתה בצאתך - תהיה ברוך בצאתך, כי כאשר תעשה כנ"ל יהיה לך תשועה ע"י הצדיק, עד כאן דברי פי חכם חן. וזהו ג"כ פירוש הפסוק הנ"ל, וכל חכם לב בכם יבואו, שתבואו בבחינת חכם לב להצדיק, וחכם לב יקח מצות, עי"ז ויעשו את כל אשר צוה ה' - יתפעל רצון ונחת דיליה, ועי"ז יבוא כל טוב לישראל אמן:

ויחבר את חמש היריעות לבד ואת שש היריעות לבד (לו, טז). נ"ל שצריך האדם להרגיל את עצמו שיהי' כל מעשיו לשם שמים בלתי לה' לבדו, וזה הוא עיקר העבדות של הצדיקים ליחד וא"ו בה"א, וז"פ ויחבר את חמש היריעות לבד שמורה על תורה שבכתב, חמשה חומשי תורה, ואת שש היריעות לבד מורה על תורה שבע"פ, ששה סדרי משנה, וזהו לבד - שיהיה כוונתו בלתי לה' לבדו, ואע"פ שה"א מרומז על תורה שבכתב, אלא כדי להזכיר מדת לילה ביום וכו' (ברכות יא:) וכל אחד כלול מחבירו ודו"ק:

ולירכתי המשכן ימה עשה ששה קרשים (לו, כז). נ"ל דירכתי נקרא תומכי אורייתא שהם בסוף. וימה - מורה אפילו הם בבחינה פחותה מאוד. עשה - צריך הצדיק לפעול ולהמשיך עבורם שפע מש"ע נהורין עילאין עד הי"א תחתונה, וזה מרומז בתיבת עש"ה. ששה קרשים, ששה רומז על ששה קצוות עולם, דהיינו שהמשיך שפע מש"ע נהורין עילאין דרך ששה קצוות עולם. קרשים רומז על חיות הקודש, כי הצדיק העומד בתפלה הוא מעורר חיות הקודש והם שורפים ומכלים כל הדינים, וזהו בעמדם תרפינה כנפיהם (ע' יחזקאל א, כד-כה), בעמדם לשון תפלה כמו (תהלים קו, ל) ויעמוד פינחס, תרפינה כנפיהם - החיות הקודש בכנפיהם מבריחים ומחלישים כל הדינים ויבוא הטוב לישראל, וזהו קרשים - דהיינו הצדיק מעורר חיות הקודש כדי שיגרשו הקליפות שלא יוכלו לעכב השפע לישראל:

וכל היתדות למשכן ולחצר סביב נחושת (לח, כ). דהנה כתיב (ישעיה ג, י) אמרו לצדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, כי הצדיק הוא תמיד אפס ואין בעיניו ועי"ז הוא ממשיך שפע לישראל, ולצדיק כזה צריכים לתמכו, וז"פ אמרו לצדיק - לעשות אמירה ונחת רוח לצדיק לאהבו ולתומכו, כי פרי מעלליהם יאכלו - שהוא פועל וממשיך שפע לישראל.וז"פ וכל היתידות, כי היתידות מורים על תומכי אורייתא, כמו שהיתידות העמידו את המשכן על עמדו כמו כן התומכי אורייתא מעמידין הצדיקים שנק' משכן. ולחצר - אפילו לצדיק שהוא בחינת חצר ואינו עדיין בבחינת משכן, אעפ"כ תומכין אותו. נחושת - זוכה להשיג שפע מאילני דחיי בחינת יעקב (זח"א כז:, ע' מאורי אור מע' הע' סי' יז) נקרא נחושת: